

Załącznik do
Uchwały Nr XXXIX/345/16
Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle
z dnia 29 grudnia 2016 r.

Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych i Narkotykowych
na 2017 rok

Kędzierzyn-Koźle

Wprowadzenie.

Obowiązkiem Gminy jest podejmowanie działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych, działań o charakterze profilaktycznym i edukacyjnym, jak również przeciwdziałanie powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania alkoholu i środków psychoaktywnych, między innymi poprzez udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym problemem uzależnienia. Działania te prowadzone są w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych.

Podstawą opracowania i realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych, zwanego dalej Gminnym Programem, są następujące akty prawne:

- 1) ustawa z dnia 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487), zwana dalej w.t.p.a.;
- 2) ustawa z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224), zwana dalej p.n.;
- 3) ustawa z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390);
- 4) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.);
- 5) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.);
- 6) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 239 z późn. zm.);
- 7) ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1916);
- 8) ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 618);
- 9) ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1793);
- 10) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575 z późn. zm.);
- 11) inne ustawy i przepisy prawne właściwe dla realizacji Gminnego Programu.

Gminny Program wpisuje się również w 2 cel operacyjny Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020, przyjętego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 04.08.2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz.1492), a tym samym w Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii i Krajowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminny Program jest także częścią gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

W celu przygotowania Gminnego Programu przeprowadzono diagnozę problematyki uzależnień i przemocy domowej na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle, stanowiącą **załącznik nr 1** do Gminnego Programu.

Rozdział I. Priorytety, cele oraz zadania Gminnego Programu.

W wyniku przeprowadzenia diagnozy problemów związanych z używaniem, nadużywaniem oraz uzależnieniem od substancji psychoaktywnych, jak również przemocy w rodzinie, występujących na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle, która stanowi załącznik nr 1 do Gminnego Programu, zostały określone priorytetowe kierunki działań Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problematyki uzależnień oraz przemocy w rodzinie.

Działania określone w Gminnym Programie są zgodne z zapisami obowiązujących przepisów prawnych, określonych w punkcie I Gminnego Programu, ze szczególnym uwzględnieniem zapisów art. 4¹ w.t.p.a. oraz art. 10 p.n.

Ze względu na powyższe przyjęto, że zadaniem Gminnego Programu jest prowadzenie szeroko rozumianych działań profilaktycznych, ograniczanie problemów wynikających z nadużywania alkoholu, uzależnienia od alkoholu i narkotyków, stosowania przemocy w rodzinie, jak również przeciwdziałanie marginalizacji społecznej, wykluczeniu społecznemu oraz wspomaganie reintegracji społecznej i zawodowej.

Za priorytety w działaniach profilaktycznych Gminy uznaje się:

I. Zwiększanie jakości i dostępności programów profilaktycznych oraz utrwalanie postaw abstynenckich wśród dzieci i młodzieży.

Cele szczegółowe:

1. Promowanie oddziaływań profilaktycznych, w tym rekomendowanych programów profilaktycznych.
2. Promowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego.
3. Poszerzanie wiedzy rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci.
4. Poszerzanie wiedzy osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz obowiązujących przepisów prawnych.
5. Poszerzanie wiedzy społeczności lokalnej ukierunkowanej na zwrócenie uwagi na problem używania substancji psychoaktywnych przez osoby niepełnoletnie.

Zadania:

1. a) Realizacja programów profilaktycznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów, znajdujących się w bazie programów rekomendowanych,
b) Szkolenie osób zajmujących się profilaktyką, przygotowanie do prowadzenia poszczególnych programów profilaktycznych,
c) Organizacja Przeglądu Profilaktycznego Światlic Socjoterapeutycznych i Środowiskowo-Socjoterapeutycznych.

2. a) Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych,
b) Organizacja Miniolimpiady dla dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach sportowych.
3. Szkolenie rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci.
4. a) Szkolenie osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz obowiązujących przepisów prawnych,
b) Organizacja Konferencji Profilaktycznej.
5. Prowadzenie kampanii edukacyjnych skierowanych do młodzieży oraz do dorosłych mieszkańców mających na celu zwrócenie uwagi na problem używania substancji psychoaktywnych przez osoby niepełnoletnie.

Wskaźniki:

1. Liczba oddziaływań profilaktycznych realizowanych w ramach Gminnego Programu (w tym programów profilaktycznych, szkoleń dla realizatorów programów profilaktycznych).
2. Liczba uczestników pozalekcyjnych zajęć sportowych realizowanych w ramach Gminnego Programu.
3. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach dla rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci.
4. Liczba szkoleń i konferencji dla osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz obowiązujących przepisów prawnych.
5. Liczba działań podejmowanych w ramach kampanii edukacyjnych skierowanych do młodzieży oraz do dorosłych mieszkańców mających na celu zwrócenie uwagi na problem używania substancji psychoaktywnych przez osoby niepełnoletnie.

II. Pomoc dzieciom i członkom rodzin z problemem uzależnień oraz przemocy domowej.

Cele szczegółowe:

1. Stwarzanie warunków do prawidłowego funkcjonowania dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym i dotkniętych przemocą domową, wyrównywanie ich szans oraz zwiększanie dostępności do pomocy socjoterapeutycznej i psychologicznej.
2. Poprawa funkcjonowania dorosłych członków rodzin osób uzależnionych oraz pijących szkodliwie i ryzykownie.
3. Stwarzanie możliwości wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym i dotkniętych przemocą domową.
4. Zwiększanie kompetencji osób pomagających dzieciom i pracujących z rodzinami dotkniętymi problemem uzależnień oraz przemocą domową.

Zadania:

1. a) Wspieranie istniejących świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo – socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych (standard świetlicy socjoterapeutycznej i środowiskowo – socjoterapeutycznej został określony w załączniku nr 3 do Gminnego Programu),
b) Organizowanie spotkań integracyjnych dla podopiecznych świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo – socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych,
c) Dożywanie dzieci i młodzieży będących pod opieką świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo – socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych.
2. a) Prowadzenie punktów konsultacyjnych oraz zajęć edukacyjnych i grup wsparcia dotyczących szkodliwości substancji psychoaktywnych,
b) Prowadzenie działań skierowanych na bardziej efektywną profilaktykę oraz pomoc dzieciom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową,
c) Wspieranie zatrudnienia socjalnego, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych lub innych form aktywizacji zawodowej dla członków Klubów Integracji Społecznej,
d) Wspieranie Centrów Integracji Społecznej.
3. Organizacja wypoczynku z programem profilaktycznym (alkohol, substancje psychoaktywne, przemoc) dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy.
4. Szkolenie osób zajmujących się pomocą dzieciom oraz rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, narkotykowym oraz przemocą domową.

Wskaźniki:

1. Dostępność do placówek pomocowych, w tym do pomocy socjoterapeutycznej i psychologicznej dla dzieci i młodzieży.
2. Liczba osób korzystających z oferty punktów konsultacyjnych.
3. Liczba dzieci korzystających z wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym i dotkniętych przemocą domową.
4. Liczba szkoleń kierowanych do osób pracujących z rodzinami dotkniętymi problemem uzależnień oraz przemocą domową.

III. Ograniczanie szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, NSP) oraz doświadczania lub stosowanie przemocy.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększanie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz osób stosujących i doświadczających przemocy domowej.

2. Zwiększanie wiedzy na temat szkód zdrowotnych wynikających z picia szkodliwego i uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz na temat przemocy w rodzinie, jak również wspieranie instytucji z terenu Gminy zajmujących się problematyką uzależnień, w tym Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadania:

1. a) Dofinansowywanie prowadzonych programów terapeutycznych i edukacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz osób stosujących i doświadczających przemocy domowej,
b) Szkolenie specjalistów terapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień,
c) Szkolenie osób pracujących z osobami stosującymi przemoc oraz doświadczającymi przemocy.
2. a) Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zespół pracujący z osobami nadużywającymi alkoholu i ich rodzinami),
b) Szkolenie lekarzy i pielęgniarek w zakresie rozpoznawania picia szkodliwego i podejmowania interwencji,
c) Prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących działania alkoholu i ryzyka szkód,
d) Prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie.

Wskaźniki:

1. Ocena dostępności do oferty terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz osób stosujących i doświadczających przemocy domowej.
2. Liczba osób korzystających ze szkoleń dla osób pracujących z osobami stosującymi lub doświadczającymi przemocy w rodzinie oraz szkoleń dla specjalistów terapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień lub innych szkoleń w obszarze zwiększania dostępności do pomocy terapeutycznej lub wczesnej interwencji.
3. Liczba spraw skierowanych do sądu przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w stosunku do ilości wszystkich prowadzonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych spraw.

IV. Zmniejszanie dostępności do napojów alkoholowych.

Cele szczegółowe:

1. Ograniczanie dostępności do napojów alkoholowych poprzez określenie limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz wprowadzenia zakazu sprzedaży, podawania, spożywania oraz wnoszenia napojów alkoholowych w niektórych

miejscach i obiektach na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle ze względu na ich charakter (w odrębnych Uchwałach Rady Miasta);

2. Monitorowanie sprzedaży alkoholu na terenie Gminy;

Zadania:

1. a) Opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków oraz projektów Uchwał Rady Miasta w przedmiotowym zakresie,
b) Przygotowywanie projektów uchwał Rady Miasta w przedmiotowym zakresie.
2. a) Sprawowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zespół ds. kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych) kontroli w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z art. 18 ust. 8 w.t.p.a.,
b) Prowadzenie badań dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych np. pod kątem sprzedaży alkoholu nieletnim,
c) Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych pod kątem obowiązujących przepisów prawnych, jak również sprzedaży alkoholu nieletnim.

Wskaźniki:

1. Ocena dostępności do napojów alkoholowych poprzez stosunek liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych w stosunku do liczby mieszkańców miasta.
2. Ocena stanu na terenie gminy w zakresie dostępności napojów alkoholowych dla osób nieletnich.
3. Ocena przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poprzez stosunek liczby przeprowadzonych kontroli do liczby kontroli z wynikiem negatywnym.

W zakresie realizacji **Priorytetu IV - zadanie 2.a)** podejmowana będzie współpraca pomiędzy Komendą Powiatową Policji, Wydziałem Działalności Gospodarczej oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Strażą Miejską. Prowadzone kontrole dotyczyć będą przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, określonych w art. 18 w.t.p.a. Szczególnemu nadzorowi poddane zostanie przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom **nieletnim** oraz **nietrzeźwym**.

V. W celu prowadzenia skutecznych działań w ramach Gminnego Programu konieczne jest przygotowywanie rzetelnej diagnozy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych na terenie Gminy, a co za tym idzie niezbędne jest cykliczne prowadzenie badań

społecznych na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych, wzorów ich używania, kierunków działań skierowanych na bardziej efektywną profilaktykę oraz pomoc dzieciom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową.

Osiągnięcie określonych powyżej celów będzie możliwe poprzez realizację szczegółowo określonych powyżej zadań w trybie określonym w **załączniku nr 2** do Gminnego Programu, przy udziale wskazanych tam realizatorów. Działania te kierowane są do całej społeczności lokalnej.

Rozdział II. Realizatorzy i współrealizatorzy Gminnego Programu:

1. Wydział Polityki Mieszkaniowej, Spraw Socjalnych i Zdrowia Urzędu Miasta w zakresie koordynacji Gminnego Programu.
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w szczególności w zakresie określonym w art. 4¹ ust. 3 oraz art. 18 ust. 8 w.t.p.a.
3. Wydział Działalności Gospodarczej w zakresie wydawania i cofania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
4. Zespół Obsługi Oświaty i Wychowania w Kędzierzynie-Koźlu.
5. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu.
6. Straż Miejska w Kędzierzynie-Koźlu.
7. Jednostki organizacyjne Gminy.
8. Komenda Powiatowa Policji w Kędzierzynie-Koźlu.
9. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie-Koźlu wraz ze Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.
10. Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kędzierzynie-Koźlu,
11. Określone zadania mogą być realizowane we współpracy z podmiotami nie zaliczonymi do sektora finansów publicznych (stowarzyszenia i fundacje).

Rozdział III. Środki na realizację Gminnego Programu oraz zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Środki finansowe na realizację Gminnego Programu, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez prowadzące tę sprzedaż podmioty gospodarcze, określa uchwała budżetowa na rok 2017.
2. Ustala się wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
 - a) dla członków zespołu pracującego z osobami nadużywającymi alkoholu i ich rodzinami w wysokości **300,00 zł.** za udział jednego członka w jednym posiedzeniu Komisji. Liczba płatnych posiedzeń Komisji w danym miesiącu wyniesie nie więcej niż trzy. Wynagrodzenie za dany miesiąc ustalone na

podstawie listy obecności członków na każdej Komisji i wypłacane będzie w następnym miesiącu. Dodatkowo członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zespołu pracującego z osobami nadużywającymi alkoholu i ich rodzinami pełnić będą raz w tygodniu dyżur, podczas którego udzielać będą porad zainteresowanym mieszkańcom miasta. Dyżury te będą nieodpłatne.

b) dla członków zespołu ds. kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych (każda kontrola prowadzona musi być przez dwie osoby) w wysokości:

- **150,00zł.** dla jednego członka za przeprowadzenie 1 kompleksowej kontroli zgodnie z planem kontroli. Minimalna liczba kontroli kompleksowych w roku 2017 wynosi 12.

- **15,00zł.** dla jednego członka za przeprowadzenie 1 częściowej kontroli zgodnie z planem kontroli. Minimalna liczba kontroli częściowych w roku 2017 wynosi 150.

- **30,00zł.** dla jednego członka za przeprowadzenie 1 doraźnej kontroli (interwencja na zgłoszenie).

DIAGNOZA

do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych na rok 2017

W celu dokonania diagnozy problematyki uzależnień i przemocy domowej na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle, zwrócono się o informacje do jednostek zajmujących się problematyką uzależnień na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle takich jak:

- 1) Komenda Powiatowa Policji,
- 2) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 3) Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 4) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 5) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- 6) Samodzielny Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych,
- 7) Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „B-MED”,
- 8) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „IS-MED” -
- 9) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SENSIMED”,
- 10) Ośrodek Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych,
- 11) Ośrodek leczenia, Terapii i rehabilitacji Uzależnień Filia w Graczach,
- 12) Zakład Opieki Zdrowotnej „MONAR” Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny.

Komenda Powiatowa Policji w Kędzierzynie-Koźlu odnotowała następujące interwencje:

1. Procedura „Niebieska Karta”

Tabela 1. Interwencje według procedury „Niebieska Karta” na terenie powiatu.

CHARAKTERYSTYKA	01.01.2014 - 31.12.2014	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2016 - 30.06.2016
ilość przeprowadzonych interwencji domowych	1113	1303	623
ilość interwencji domowych dotyczących procedury	95	99	70
liczba sprawców przemocy domowej	109	148	71
- w tym kobiet:	3	0	7
liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu	65	93	30
- w tym kobiet	1	1	2
liczba sprawców przemocy domowej zatrzymanych pod wpływem alkoholu w PDOZ	50	93	24
- w tym kobiet	1	1	2

2. Wykroczenia porządkowe:

Tabela 2. Analiza wykroczeń porządkowych w latach 2014-2015 oraz I półrocze 2016

Charakterystyka	01.01.2014	01.01.2015	01.01.2016
	- 31.12.2014	- 31.12.2015	- 30.06.2016
ilość ujawnionych wykroczeń porządkowych skierowanych do Sądu Rejonowego celem rozpatrzenia	653	225	<i>brak szczegółowych danych</i>
- w tym art. 43 ust 1 i 3 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości	49	22	16

3. Policyjny Telefon Zaufania 483-87-88:

Dane Powiatowej Komendy Policji zawierają informacje co do ilości i typu zgłoszeń odnotowanych przez Policyjny Telefon Zaufania. W latach 2014, 2015 i pierwszym półroczu 2016 roku ilość zgłoszeń oraz ilość udzielonych informacji przedstawia Tabela nr 3.

Tabela 3. Analiza ilościowa zgłoszeń zarejestrowanych przez Policyjny Telefon Zaufania.

Charakterystyka zgłoszeń	01.01.2014	01.01.2015	01.01.2016
	- 31.12.2014	- 31.12.2015	- 30.06.2016
ilość zgłoszeń ogółem	12	25	12
ilość udzielonych informacji dot. sytuacji prawnych, porad, konsultacji	8	14	5
ilość informacji dot. przemocy domowej	0	1	0
ilość informacji dot. osób uzależnionych od alkoholu	0	0	0
ilość informacji dot. osób używających środków narkotykowych	1	0	0
ilość informacji dot. naruszenia porządku prawnego	1	3	0
ilość informacji dot. nieletnich	1	1	0
ilość informacji dot. przestępstw	1	1	1
ilość interwencji dot. Policji	0	0	0
zgłoszenie sprawcy przemocy domowej	0	0	0
zgłoszenie sprawcy przemocy domowej zatrzymanej do wytrzeźwienia	0	0	0

4. Postępowanie z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - dane z Krajowego Systemu Informacji Policji.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii określa zasady i tryb postępowania z zakresie przeciwdziałania narkomanii. Analiza informacji zawarta została w tabelach 4,5,6 natomiast dane pochodzą z Krajowego Systemu Informacji Policji.

Tabela 4. Liczba spraw prowadzonych z ustawy.

Charakterystyka prowadzonych spraw	Liczba spraw w 2014 rok	Liczba spraw w 2015 roku	Liczba spraw w I półroczu 2016 roku
art.55 § 1	2	0	0
art.55 § 2	0	0	1
art.56 § 3	1	3	1
art.58 § 1	1	0	0
art.58 § 2	1 *sprawa nieletniego	0	0
art.59 § 1	1	5	3
art.59 § 3	1	3	0
art.62 § 1	33	37	22
art.62 § 2	0	2	4
art.62 § 3	0	4	0
art.63 § 1	6	6	4
art.63 § 3	1	1	1

Postępowania z ustawy dotyczyły spraw:

- art. 55 w przedmiocie przewozu środków odurzających;
- art. 56 w przedmiocie wprowadzania do obrotu środków odurzających i substancji psychotropowych;
- art. 58 w przedmiocie nakłaniania do używania i udzielania środków i substancji psychotropowych;
- art. 59 w przedmiocie osiągnięcia korzyści majątkowych poprzez obieg środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi;
- art. 62 w przedmiocie posiadania środków odurzających i/lub substancji psychotropowych;
- art.63 w przedmiocie uprawy konopi;

Rodzaje działań prewencyjnych w przedmiotowym zakresie:

- w celu zapobiegania zjawiskom narkomanii policjanci prewencji oraz pionów kryminalnych systematycznie dokonują kontroli miejsc grupowania się osób, w tym nieletnich: rejon szkół, lokali, pubów oraz dyskotek pod kątem zażywania, posiadania oraz rozprowadzania i udzielania środków odurzających,

- prowadzone są programy profilaktyczne, m.in. w ramach akcji „Narkotyki, terazniejszość bez przyszłości” podczas której młodzież jest informowana przede wszystkim o zagrożeniach

wynikających z uzależnień i odpowiedzialności prawnej i karnej wynikającej z posiadania, rozprowadzania i udzielania narkotyków,

- w trakcie spotkań z uczniami, wychowawcami i pedagogami omawiana jest procedura postępowania w sytuacjach kryzysowych,

- spotkania z gronem pedagogicznym oraz z uczniami prowadzone są w zakresie współpracy pomiędzy policją i instytucjami pozaszkolnymi na rzecz ograniczania zjawisk patologii,

- prowadzono szkolenie z zakresu wczesnego rozpoznawania zażywania środków odurzających m. in. z dyrektorami szkół oraz pedagogami jak również z rodzicami uczniów.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźle zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej udziela pomocy osobom i rodzinom z problemem uzależnienia od alkoholu i narkotyków. Liczba osób i rodzin dotkniętych dysfunkcją uzależnienia korzystających z pomocy w analizowanym okresie utrzymuje się na porównywalnym poziomie.

Tabela 5. Liczba osób z problemem uzależnienia objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2014-2015

Lp.	Rok	Liczba środowisk objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	
		z problemem uzależnienia od alkoholu	z problemem uzależnienia od narkotyków
1.	2014	212 (liczba osób w rodzinie- 351 w tym: 78 nieletnich)	12 (liczba osób w rodzinie - 22 w tym: 9 nieletnich)
2.	2015	289 (liczba osób w rodzinie-581 w tym: 20 nieletnich)	11 (liczba osób w rodzinie - 19 w tym: 3 nieletnich)
3.	I półrocze 2016	<i>brak szczegółowych danych</i>	<i>brak szczegółowych danych</i>
Łącznie		501 (liczba osób w rodzinie 932 w tym: 98 nieletnich)	22 (liczba osób w rodzinie 41 w tym: 12 nieletnich)

Wsparcie rodzin polega na udzieleniu pomocy materialnej oraz prowadzeniu wielokierunkowej i systematycznej pracy socjalnej.

Pomoc materialna to:

- wsparcie finansowe i rzeczowe,
- udzielanie schronienia,
- pokrywanie kosztów pobytu w Domu dla Osób Bezdomnych i Najuboższych MONAR-MARKOT w Kędzierzynie-Koźlu,
- wydawanie posiłków w ramach jadłodajni przez Spółdzielnię Socjalną „Pszczółka”,
- usługi kąpielowe,
- zakup opału na zimę,
- dożywianie dzieci w przedszkolach, szkołach i świetlicach socjoterapeutycznych,
- pomoc żywnościowa w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).

W ramach prowadzonej szeroko rozumianej pracy socjalnej osobom uzależnionym lub zagrożonym i podejrzanym o problem uzależnienia udziela się poradnictwa prawnego obejmującego udzielanie informacji o obowiązujących przepisach prawnych z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, jak również zabezpieczenia społecznego. Osobom potrzebującym udziela się także poradnictwa psychologicznego oraz rodzinnego obejmującego problemy funkcjonowania rodziny.

Osoby uzależnione motywowane są do podejmowania leczenia i terapii a następnie kierowane do udziału w programie reintegracji zawodowej oraz reintegracji ze środowiskiem. Osoby bezdomne mają możliwość wzięcia udziału w Programie Wychodzenia z Bezdomności.

W 2015 roku udzielono 1245 porad i konsultacji, skierowano 67 wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zaproponowano 92 osobom leczenie w otwartych i zamkniętych formach leczenia odwykowego.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Zespół Interdyscyplinary do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kędzierzynie-Koźlu

Tabela 6 Analiza zjawiska przemocy w aspekcie procedury „Niebieskiej Karty”

Opis	2015 rok	I półrocze 2016 rok
procedura „Niebieskiej Karty” -ilość prowadzonych spraw	104 procedury wszczęto w 2015r. 60 procedur- kontynuacja z 2014r. 10 procedur- kontynuacja z 2013r. <u>2 procedury- kontynuacja z 2012r.</u> = 176	55 procedur wszczęto w 2016r. 56 procedur- kontynuacja z 2015r. <u>3 procedury- kontynuacja z 2013r.</u> = 114
liczba kobiet w stosunku do których istnieje podejrzenie , że stosują przemoc w rodzinie	<i>brak szczegółowych danych</i>	9
liczba mężczyzn w stosunku do których istnieje podejrzenie , że stosują przemoc w rodzinie	<i>brak szczegółowych danych</i>	99
Ogółem:	38	108
liczba kobiet doświadczających przemocy w rodzinie	<i>brak szczegółowych danych</i>	95
liczba mężczyzn doświadczających przemocy w rodzinie	<i>brak szczegółowych danych</i>	5
liczba dzieci doświadczających przemocy w rodzinie	<i>brak szczegółowych danych</i>	102
Ogółem:	<i>brak szczegółowych danych</i>	202

W roku 2016 wobec rodzin, co do których istnieje podejrzenie, że są ofiarami przemocy, udzielono następujących form pomocy:

- 1) indywidualny plan pomocy dla każdej osoby;
- 2) pomoc prawną i psychologiczną;
- 3) zajęcia korekcyjno-edukacyjne;

- 4) złożono 32 pisma/wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kędzierzynie-Koźlu o podjęcia czynności zmierzających do objęcia leczeniem odwykowym;
- 5) udzielono pomocy w formie konsultacji, porad;
- 6) udzielono Pomocy finansowej z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

W **2015 roku** wobec rodzin, co do których istnieje podejrzenie, że są ofiarami przemocy, udzielono następujących form pomocy:

- 1) indywidualny plan pomocy dla każdej osoby;
- 2) pomoc prawną i psychologiczną;
- 3) zajęcia korekcyjno-edukacyjne;
- 4) złożono 65 pism/wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kędzierzynie-Koźlu o podjęcia czynności zmierzających do objęcia leczeniem odwykowym;
- 5) udzielono pomocy w formie konsultacji, porad;
- 6) udzielono Pomocy finansowej z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej;

Tabela 7. Analiza form pomocy w 2015 roku oraz I półroczu 2016 roku

FORMY UDZIELONEJ POMOCY	rok 2015	I półrocze 2016
indywidualny plan pomocy dla każdej osoby	TAK	TAK
pomoc prawna i psychologiczna	TAK	TAK
wsparcie pedagoga szkoły i psychologa dla małoletnich	TAK	TAK
grupa wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	TAK	TAK
pisemne zgłoszenia do Komendy Powiatowej Policji i Prokuratury Rejonowej w Kędzierzynie-Koźlu dotyczące problemu przemocy, w tym zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 Kodeksu Karnego oraz z art. 12 Ustawy z dnia 29 lipca 2015r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.	18 pism/zawiadomień	brak szczególonych danych
pisma do Sądu Rejonowego o wgląd w sytuację dziecka i rodziny	73	26
konsultacje	389	104
porady dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	312	107
pomoc finansowa MOPS	22 rodziny	22 rodziny
wizyty w środowiskach dotkniętych przemocą domową	207	73
interwencje w środowiskach dotkniętych przemocą domową	13	2
umieszczenie rodzin z Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	3	2

W **2015 roku** odbyło się 1257 spotkań grup roboczych mając zadanie podjęcia pracy z rodzinami z problemem przemocy domowej. W I półroczu 2016 odbyło się tych spotkań 678.

W **I półroczu 2016 roku** odbyło się 678 spotkań grup roboczych do pracy z rodzinami z problemem przemocy domowej.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kędzierzynie-Koźlu

Tabela 8. Analiza zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ujęciu prowadzonych spraw.

Charakterystyka		2014 rok	2015 rok	I półrocze 2016 rok
Liczba posiedzeń	ilość rozpatrywanych spraw	122	134	84
	ilość złożonych Niebieskich Kart	0	1	0
Zakończenie spraw	umorzenie	60	65	27
	zawieszenie	42	10	8
	przekazanie akt do sądu	20	30	15
Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	pozytywnie	75	65	32
	negatywnie	0	1 - umorzenie postępowania w sprawie postanowienia z powodu wycofania wniosku	0
	jednorazowo	28	21	1
Liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	pozytywnie	153	76	50- kontroli częściowych 1- kontrola kompleksowa
	negatywnie	0	0	0

Zgodnie z informacją przekazaną przez Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kędzierzynie-Koźlu

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie udziela specjalistycznej pomocy osobom doznającym przemocy domowej, w tym:

- 1) dzieciom;
- 2) współmałżonkom;
- 3) osobom żyjącym w związkach nieformalnych;
- 4) osobom starszym;
- 5) osobom niepełnosprawnym;
- 6) świadkom przemocy, w tym dzieciom.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie osobom doznającym przemocy domowej świadczy bezpłatnie i anonimowo następujące usługi:

- 1) prawne;
- 2) pedagogiczne;
- 3) interwencyjne;
- 4) doradcze;
- 5) psychologiczne;

- 6) informacyjne;
- 7) interwencyjne - pomoc interwencyjna to następujące formy działania:
- zapewnienie schronienia osobom doznającym przemocy w rodzinie,
 - ochrona osób doznających przemocy w rodzinie przed osobą stosującą przemoc,
 - udzielanie natychmiastowej pomocy psychologicznej, medycznej i wsparcia
 - opracowanie planu pomocy dla osoby doznającej przemocy domowej,
 - wspieranie w przewyżczeniu sytuacji kryzysowej.
- 8) socjalne - pomoc socjalna to następujące formy działania:
- zapewnienie całodobowego pobytu w pokojach interwencyjnych na okres do 3 miesięcy (10 miejsc noclegowych)
 - zapewnienie odpowiednio wyposażonych pomieszczeń higieniczno-sanitarnych - kuchni, łazienki, pokoju zabaw dla dzieci, pokoju dziennego pobytu, pokoju do nauki,
 - zapewnienie wyżywienia, środków higieny osobistej i środków czystości dla osób mieszkających w ośrodku.
- 9) terapeutyczne - pomoc terapeutyczna to również działania wspomagające o następujących formach:
- indywidualna terapia psychologiczna dla ofiar przemocy w rodzinie,
 - prowadzenie grup wsparcia i grup terapeutycznych dla osób doznających przemocy w rodzinie,
 - przeprowadzenie diagnozy sytuacji dzieci i udzielanie im wsparcia psychologicznego oraz pomocy socjoterapeutycznej,
 - udzielanie konsultacji wychowawczych,
 - zapewnienie dostępu do pomocy prawnej, socjalnej i medycznej.

Tabela 9. Formy pomocy Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w latach 2014,2015 oraz I półrocze 2016 roku.

Formy pomocy	2014 rok			2015 rok			I półrocze 2016 rok		
	<i>dzieci</i>	<i>kobiety</i>	<i>mężczyźni</i>	<i>dzieci</i>	<i>kobiety</i>	<i>mężczyźni</i>	<i>dzieci</i>	<i>kobiety</i>	<i>mężczyźni</i>
porady prawne	-	61	4	-	68	6		34	4
porady psychologiczne	-	95	2	11	62	8	13	25	4
porady pedagogiczne	10	20	1	10	10	1	4	6	0
porady socjalne	-	45	3	-	18	6	-	11	3
grupa wsparcia dla kobiet	-	14	-	-	11	-	-	6	-
grupa socjoterapeutyczna	9	-	-	8	-	-	8	-	-
hostel	5	3	1	<i>brak danych</i>			<i>brak danych</i>		

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie gwarantuje osobom stosującym przemoc z terenu gminy Kędzierzyn-Koźle udział w programie korekcyjno-edukacyjnym. W 2014 roku do programu przystąpiło 20 osób w tym 2 kobiety i 18 mężczyzn. Dane na łączny okres 2015 roku oraz I półrocza 2016 wskazują wzrost problemu przemocy w środowisku lokalnym. Liczba osób stosujących przemoc objętych pomocą na moment pozyskania informacji z placówki źródłowej to 37 osób.

Osoby zgłaszające się po pomoc jak również osoby objęte pomocą znajdują się pod opieką i nadzorem wykwalifikowanej kadry. W Ośrodku pomocy udziela:

- 1) kierownik Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia;
- 2) dwóch pracowników socjalnych;
- 3) prawnik;
- 4) psycholog;
- 5) pedagog;
- 6) dwóch terapeutów.

Zespół pracowników posiada kwalifikacje zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn.22 lutego 2011r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne.

Lecznictwo odwykowe

Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie organizacji, kwalifikacji personelu, sposobu funkcjonowania i rodzajów podmiotów leczniczych wykonujących świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w sprawowaniu opieki nad uzależnionymi od alkoholu oraz sposobu współdziałania w tym zakresie z instytucjami publicznymi i organizacjami społecznymi z dnia 26 czerwca 2012 rok określa rodzaje świadczeń oraz kwalifikacje osób pracujących w podmiotach leczniczych świadczących usługi w tym obszarze.

System leczenia osób uzależnionych od alkoholu zorganizowany jest odrębnie od systemu leczenia osób uzależnionych od innych substancji psychoaktywnych, choć w ramach obu systemów możliwe jest leczenie osób uzależnionych od kilku substancji (uzależnienia mieszane).

Zgodnie z tym na terenie Kędzierzyna-Koźła znajdują się trzy placówki tj.:

- 1) Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „B-med” w Kędzierzynie-Koźlu.
- 2) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Is-med” w Kędzierzynie-Koźlu,
- 3) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SENSIMED” w Kędzierzynie-Koźlu,

Według informacji znajdujących się na stronie internetowej Opolskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w Opolu na terenie Kędzierzyna-Koźła powyższe placówki udzielają świadczeń zdrowotnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych w ramach umów podpisanych z NFZ. Dodatkowo SNZOZ „B-med” oraz NZOZ „SENSIMED” w ramach umów z NFZ prowadzą również Oddziały Dienne Terapii Uzależnienia od Alkoholu

Zgodnie z informacją przekazaną przez Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „B-med” w Kędzierzynie-Koźlu

Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „B-med” w ramach Poradni Uzależnień w 2014 roku objął leczeniem 162 osoby, współuzależnionych 13 osób, w tym po raz pierwszy 83 osoby. W I półroczu 2015 roku objętych leczeniem zostało 111 osób, 9 osób współuzależnionych, w tym: 39 osób po raz pierwszy.

Tabela 10. Problemowe zestawienie osób objętych leczeniem.

Charakterystyka (osoby objęte leczeniem)	Liczba osób w 2014 roku	Liczba osób w 2015 roku oraz w I półroczu 2016 roku
Osoby nieletnie objęte pomocą terapeutyczną	0	3
Osoby uzależnione	273	312
Kobiety uzależnione	59	67
Osoby skierowane do szpitala	37	132
Osoby współuzależnione		32
Osoby zbadane alkomatem		120
Ogół osób przyjętych z problemem alkoholowym	267	2015 rok - 183 osoby I półrocze 2016 – 135 osób
Osoby uzależnione od narkotyków	6	5
Osoby przyjęte po raz pierwszy	6	3

Na podstawie informacji przekazanych przez Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „B-med” w Kędzierzynie-Koźlu do form pomocy udzielanej pacjentom zalicza się:

- 1) porady telefoniczne;
- 2) zajęcia w trzech grupach problematycznych (grupa destrukcji, grupa- faza intensywna, grupa w fazie pogłębienia);
- 3) pobyt na oddziale dzielnym.

Formy pomocy i ich liczbowe zestawienie w ujęciu ilości pacjentów objętych usługą medyczną przedstawia Tabela nr 11.

Tabela 11. Formy pomocy udzielonej przez Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „B-med”

Charakterystyka form pomocy	Liczba osób w 2014 roku	Liczba osób w 2015 roku oraz w I półroczu 2016 roku
porady telefoniczne	120	ze względu na dużą ilość telefonów poradnia nie prowadzi statystyki
Zajęcia:		
grupa destrukcji	8	8
grupa faza intensywna	8	8
grupa w fazie pogłębienia	9	9
pobyt na oddziale dziennym	6	7

Poradnia Terapii Uzależnień świadczy wyłącznie usługi finansowe przez NFZ. Kadra liczy jednego certyfikowanego specjalistę terapii uzależnień, jednego certyfikowanego instruktora terapii

uzależnień. Podmiot deklaruje potrzebę zwiększenia kadry o wykwalifikowanych specjalistów terapii uzależnień.

Poradnia nie prowadzi monitorowania osób utrzymujących abstynencję powyżej 3 miesięcy po zakończeniu leczenia. W roku 2015 i I półroczu 2016 roku poradnia wykazuje 55 osób objętych leczeniem po zakończeniu podstawowego programu.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „IS-MED” w Kędzierzynie-Koźlu nie prowadzi grup terapeutycznych oraz nie przyjmuje osób nieletnich. Konsultacje oraz spotkania prowadzone są w trybie indywidualnych. Poradnia Terapii Uzależnienia przyjmuje 5 pacjentów tygodniowo. Łącznie zarejestrowano 232 osoby.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SENSIMED” w Kędzierzynie-Koźlu

Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu znajdująca się w Samodzielnym Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „SensiMed” w Kędzierzynie-Koźlu w roku 2015 świadczyła usługi wobec 373 zarejestrowanych osób. Szczegółowe dane przedstawia Tabela nr 12 zamieszczona poniżej.

Tabela nr 12 Szczegółowe dane dotyczące osób zarejestrowanych w poradni „SensiMed”

Szczegółowy opis	2015 rok	I półrocze 2016 roku
	ilość osób	
osoby zarejestrowane po raz pierwszy	116	55
zarejestrowane kobiety	81	50
zarejestrowane kobiety po raz pierwszy	21	<i>brak danych</i>
osoby współuzależnione	49	<i>brak danych</i>
osoby zarejestrowane z problemem narkotykowym	8	<i>brak danych</i>
liczba udzielonych porad	4483	<i>brak danych</i>
liczba osób objętych sądowym nakazem	43	<i>brak danych</i>
liczba osób skierowanych do szpitala	98	<i>brak danych</i>

Ośrodek Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych w odpowiedzi na pismo informuje, że nie może udzielić informacji dotyczących leczonych pacjentów, ponieważ nie prowadzi szczegółowej statystyki.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Stowarzyszenie „Monar” Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Graczech

Ośrodek Leczenia Terapii i Rehabilitacji Uzależnień informuje, że w roku 2014 nikt z gminy Kędzierzyn-Koźle nie przebywał w placówce. Natomiast w roku 2015/2016 w placówce przebywał tylko jeden mężczyzna pełnoletni, leczony po raz pierwszy z powodu problemów związanych z narkotykami- pacjent nie ukończył programu terapii.

Kadra merytoryczna Ośrodka składa się z 6 specjalistów terapii uzależnień. Dodatkowo 1 osoba jest w trakcie certyfikacji instruktora terapii uzależnień oraz 1 osoba w trakcie robienia certyfikatu specjalisty, ponad to zatrudniony jest jeden psycholog.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Stowarzyszenie „Monar” Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Zbicku

Ośrodek Leczenia Terapii i Rehabilitacji Uzależnień informuje, że w roku 2015 i I półroczu 2016 roku leczonych było 5 osób. Pacjenci podjęli terapię ze względu na problemy dotyczące nadużywania alkoholu i zażywania środków odurzających z własnej woli. Program leczenia ukończyła jedna osoba. W podanym okresie nie została przyjęta do Ośrodka żadna osoba skierowana nakazem sądowym.

WNIOSKI I REKOMENDACJE:

W wyniku przeprowadzonej diagnozy stwierdzić można, że na terenie Gminy **występują następujące problemy**, które powinny znaleźć odzwierciedlenie w Gminnym Programie na rok 2017:

1. Dostępność i używanie alkoholu oraz substancji psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy.

Z wstępnych analiz statystycznych dotyczących badania „ESPAD” wynika, że młodzież ma dostęp do alkoholu, a zakup alkoholu nie stanowi większego problemu. Szczegółowa analiza znajduje się w raporcie końcowym przedłożonym pod koniec 2015r. Wyniki badania zostały przedstawione na Konferencji w dniu 17 maja 2016 roku. Z uwagi na narastający problem oraz zwiększenie dostępności do wiedzy i podstawy dalszych działań zrealizować należy szacowanie liczby problemowych użytkowników substancji psychoaktywnych i przeanalizować zarazem wzory użytkowania tych substancji oraz związanych z tym problemów.

REKOMENDACJE:

- prowadzenie dalszych działań profilaktycznych skierowanych do uczniów, zmierzających do opóźnienia wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej oraz ograniczenia częstotliwości sięgania po alkohol i substancje psychoaktywne, w tym nowe substancje psychoaktywne,
- szczegółowe ukazanie konsekwencji nadużywania alkoholu przez młodzież i dorosłych,
- prowadzenie działań skierowanych do rodziców, mających na celu podniesienie ich kompetencji wychowawczych oraz przybliżenie im specyfiki wieku dojrzewania dzieci,
- włączenie rodziców w działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży, szczególnie uwrażliwienie ich na podawanie alkoholu dzieciom (z badań wynika, że miejscem inicjacji alkoholowej najczęściej jest dom rodzinny w trakcie rodzinnych uroczystości),
- prowadzenie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży, jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego,
- prowadzenie działań zmierzających do podniesienia świadomości społecznej na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz wzrostu odpowiedzialności za dzieci i młodzież (wzrost reakcji na sprzedaż alkoholu nieletnim),
- prowadzenie różnych działań profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców miasta,
- edukacja sprzedawców napojów alkoholowych,
- zachęcanie młodzieży do uczestnictwa w rekomendowanych programach profilaktycznych,
- zachęcanie nauczycieli do realizacji rekomendowanych programów profilaktycznych.

2. Duża liczba rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu i/lub narkotyków oraz dotkniętych problemem przemocy domowej.

Z informacji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że na terenie miasta stale wzrasta liczba rodzin z problemem alkoholowym objętych pomocą. Na podobnym poziomie natomiast utrzymuje się liczba rodzin objętych pomocą MOPS, w których występuje problem narkotykowy. Przyjąć zatem należy, że problem ten utrzymuje się na dość wysokim poziomie.

Liczba spraw zmierzających do nałożenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu prowadzonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nadal utrzymuje się na wysokim poziomie. W 2015 roku odnotowano wzrost prowadzonych spraw w stosunku do 2014 roku natomiast w I półroczu 2016 roku liczba zgłoszonych osób jest proporcjonalnie większa niż w latach ubiegłych.

Na wysokim poziomie utrzymuje się również liczba prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieskich Kart”. Największą grupę osób doznających przemocy stanowią kobiety oraz dzieci. W roku 2015 prowadzono 176 procedur Niebieskiej Karty natomiast w I półroczu 2016 odnotowano już 114 Kart. Na dzień 30.06.2016 r. aktywnych jest 60 procedur „Niebieskie Karty” z czego w 30 przypadkach przemoc ustała, w 32 przypadkach zrealizowano indywidualny plan pomocy. Niepokojącą sytuacją jest nadal brak świadomości problemu, o czym świadczy niska frekwencja albo również całkowita rezygnacja z uczestnictwa w grupach roboczych zajmujących się pomocą skierowaną zarówno do osób doznających przemocy jak i osób stosujących przemoc.

Z danych Komendy Powiatowej Policji wynika, że po wzroście liczby interwencji domowych związanych z procedurą „Niebieskich Kart” w roku 2014 nastąpił spadek takich interwencji. Wzrosła skala problemu w 2015 roku odnotowuje się dużą ilość osób stosujących przemoc domową będących pod wpływem alkoholu. Tendencja wzrostowa utrzymuje się także w I półroczu 2016 gdzie zostało zarejestrowanych 623 interwencje.

Używanie substancji psychoaktywnych często skutkuje stosowaniem przemocy w rodzinie oraz wystąpieniem różnych dysfunkcji wśród członków rodziny. Na szczególną uwagę zasługuje niskie notowanie Policyjnego Telefonu Zaufania czyli bardzo szybkiej, łatwej formy pomocy. Liczba telefonicznych porad i udzielonych informacji jest niska w stosunku do skali problemu dotyczącego spożywania alkoholu jak również środków psychoaktywnych.

REKOMENDACJE:

- prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo-socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień oraz przemocą domową, gdzie prowadzone są zajęcia socjoterapeutyczne (których zadaniem jest kształtowanie właściwych postaw wśród podopiecznych) oraz zajęcia sportowe dla podopiecznych,
- organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z programem profilaktycznym (alkohol, substancje psychoaktywne, przemoc),
- prowadzenie punktów konsultacyjnych zarówno dla osób dotkniętych problemem uzależnienia od narkotyków, jak i problemem uzależnienia od alkoholu, dla osób współuzależnionych oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego dla członków Klubu Integracji Społecznej/ Centrum Integracji Społecznej,
- współpraca z instytucjami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych problemem uzależnień oraz przemocy domowej,
- podnoszenie kompetencji osób pracujących na rzecz rodzin dotkniętych problemem uzależnień oraz przemocy domowej,
- rozpowszechnianie informacji o sposobie pozyskiwania informacji dotyczących problemu alkoholowego i narkotykowego.

3. Dostępność do pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dla ofiar i sprawców przemocy domowej.

W związku z brakiem odpowiedzi podmiotów prowadzących działalność medyczną w obszarze leczenia osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych na skierowane zapytania, trudno określić skalę problemu. Świadczenia udzielane na terenie Kędzierzyna-Koźła realizowane są w ramach kontraktów zawartych z Narodowym Funduszem Zdrowia. Według posiadanej wiedzy, w dwóch spośród trzech zakładów prowadzących terapię uzależnień prowadzone są oddziały dzienne (NZOZ „B-MED” i NZOZ „SENSIMED”), jak również oferta terapeutyczna kierowana jest wyłącznie do osób dorosłych. Na terenie miasta funkcjonuje punkt konsultacyjny dla rodzin z problemem alkoholowym i przemocy domowej oraz punkt konsultacyjny dla osób dotkniętych problemem narkotykowym, które stale poszerzają ofertę pomocową dla mieszkańców miasta, w tym roku zwiększając liczbę miejsc w których działają punkty. Dodatkowo w ramach punktu konsultacyjnego dla osób dotkniętych problemem narkotykowym prowadzone są dwie grupy dla rodzin osób używających środków psychoaktywnych – grupa wsparcia i grupa informacyjno-edukacyjna.

REKOMENDACJE:

- finansowanie programów terapeutycznych na poziomie ponadpodstawowym, w tym dla osób nieletnich,
- szkolenie realizatorów oraz finansowanie programów skierowanych do osób używających substancji psychoaktywnych problemowo, nie mających charakteru terapii takich jak np. „Fred” czy „Candis”,
- pozyskiwanie specjalistów psychoterapii uzależnień lub szkolenie osób z terenu gminy w celu zwiększenia liczby specjalistów psychoterapii uzależnień,
- nawiązywanie współpracy z organizacjami pozarządowymi w celu rozszerzenia oferty o grupy wsparcia czy grupy o charakterze informacyjno-edukacyjnym, skierowane również do osób nieletnich.

4. Dostępność do napojów alkoholowych dla nieletnich.

Ze wstępnych wyników badań „ESPAD” wynika, że dzieci i młodzież wciąż mają możliwość zakupu alkoholu na terenie miasta, o czym mowa jest w punkcie 1. Upoważnieni przez Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzą także kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, ukierunkowane na sprzedaż napojów alkoholowych nieletnim. Zakres zadaniowy obejmuje kontrole częściowe, doraźne oraz kompleksowe.

REKOMENDACJE:

- prowadzenie działań zmierzających do podniesienia świadomości społecznej na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz wzrostu odpowiedzialności za dzieci i młodzież (spowodowanie podejmowania interwencji w sytuacjach sprzedaży alkoholu nieletnim),
- edukacja sprzedawców napojów alkoholowych,
- prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, szczególnie pod kątem sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim,
- monitorowanie zjawiska sprzedaży napojów alkoholowych, również poprzez prowadzenie badań społecznych,
- współpraca z Komendą Powiatową Policji oraz Strażą Miejską w zakresie przeciwdziałania sprzedaży alkoholu nieletnim,
- podejmowanie działań zmierzających do ograniczania punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta.

Załącznik Nr 2 do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych na rok 2017.

**Tryb realizacji Gminnego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych na 2017r.**

Sposób realizacji	Jednostka realizująca Gminy	Podmiot współpracujący	Termin
1	2	3	4
I. Zwiększanie jakości i dostępności programów profilaktycznych oraz utrwalanie postaw abstynenckich wśród dzieci i młodzieży			
ZADANIA:			
1. a) Realizacja programów profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem programów znajdujących się w bazie programów rekomendowanych, b) Szkolenie osób zajmujących się profilaktyką, przygotowanie do prowadzenia poszczególnych programów profilaktycznych, c) Organizacja Przeglądu Profilaktycznego Świetlic Socjoterapeutycznych i Środowiskowo-Socjoterapeutycznych.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia, Wydział Oświaty i Wychowania	Realizatorzy programów, jednostki organizacyjne Gminy, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego i inne	rok 2017 – na bieżąco
2. a) Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, b) Organizacja Miniolimpiady dla dzieci i młodzieży uczestniczącej w pozalekcyjnych zajęciach sportowych.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Zespół Obsługi Oświaty i Wychowania, publiczne szkoły podstawowe, publiczne gimnazja, zespoły szkół miejskich, organizacje pozarządowe, jednostki organizacyjne Gminy i inne.	rok 2017 – na bieżąco
3. Szkolenie rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Realizatorzy programów, jednostki organizacyjne Gminy i inne.	rok 2017 – na bieżąco
4. a) Szkolenie osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz obowiązujących przepisów prawnych, b) Organizacja Konferencji Profilaktycznej.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Realizatorzy szkoleń, jednostki organizacyjne Gminy, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Urząd Wojewódzki.	rok 2017 – na bieżąco
5. Prowadzenie kampanii edukacyjnych skierowanych do młodzieży oraz do dorosłych mieszkańców mających na celu zwrócenie uwagi na problem używania substancji psychoaktywnych przez osoby niepełnoletnie.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia, Biuro Informacji i Promocji Miasta	Realizatorzy kampanii, jednostki organizacyjne Gminy, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego.	rok 2017 – na bieżąco

Sposób realizacji	Jednostka realizująca Gminy	Podmiot współpracujący	Termin
1	2	3	4
II. Pomoc dzieciom i członkom rodzin z problemem uzależnień oraz przemocy domowej ZADANIA:			
1. a) Wspieranie istniejących świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych (standard świetlicy socjoterapeutycznej i środowiskowo - socjoterapeutycznej został określony w załączniku nr 3 do Gminnego Programu), b) Organizowanie spotkań integracyjnych dla podopiecznych świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo – socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych, c) Dożywanie dzieci i młodzieży będących pod opieką świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo – socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Zespół Obsługi Oświaty i Wychowania, publiczne szkoły podstawowe, publiczne gimnazja, zespoły szkół miejskich, zespoły szkolno-przedszkolne, organizacje pozarządowe, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	rok 2017 – na bieżąco
2. a) Prowadzenie punktów konsultacyjnych oraz zajęć edukacyjnych i grup wsparcia dotyczących szkodliwości substancji psychoaktywnych, b) Prowadzenie działań skierowanych na bardziej efektywną profilaktykę oraz pomoc dzieciom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową, c) Wspieranie zatrudnienia socjalnego, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych lub innych form aktywizacji zawodowej dla członków Klubów Integracji Społecznej, d) Wspieranie Centrów Integracji Społecznej.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, organizacje pozarządowe i inne	rok 2017 – na bieżąco
3. Organizacja wypoczynku z programem profilaktycznym (alkohol, środki psychoaktywne, przemoc) dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia, Wydział Zamówień Publicznych	Biura turystyczne, agencje turystyczno - usługowe, ośrodki wczasowo – kolonijne, organizacje pozarządowe i inne.	rok 2017 – ferie zimowe oraz wakacje letnie
4. Szkolenie osób zajmujących się pomocą dzieciom oraz rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, narkotykowym oraz przemocą domową.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Realizatorzy szkoleń, jednostki organizacyjne Gminy, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego i inne.	rok 2017 – na bieżąco

Sposób realizacji	Jednostka realizująca Gminy	Podmiot współpracujący	Termin
1	2	3	4
III. Ograniczanie szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, NSP) oraz doświadczania lub stosowanie przemocy			
ZADANIA:			
<p>1. a) Dofinansowywanie prowadzonych programów terapeutycznych i edukacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz osób stosujących i doświadczających przemocy domowej,</p> <p>b) Szkolenie specjalistów terapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień,</p> <p>c) Szkolenie osób pracujących z osobami stosującymi przemoc oraz doświadczającymi przemocy.</p>	<p>Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia</p>	<p>Podmioty prowadzące działalność leczniczą, realizatorzy szkoleń, jednostki organizacyjne Gminy, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego i inne</p>	<p>rok 2017 – na bieżąco</p>
<p>2. a) Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zespół pracujący z osobami nadużywającymi alkoholu i ich rodzinami),</p> <p>b) Szkolenie lekarzy i pielęgniarek w zakresie rozpoznawania picia szkodliwego i podejmowania interwencji,</p> <p>d) Prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących działania alkoholu i ryzyka szkód,</p> <p>e) Prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie.</p>	<p>Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia</p> <p>Biuro Informacji i Promocji Miasta</p>	<p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sąd Rejonowy, Komenda Powiatowa Policji, biegli sądowi, podmioty prowadzące działalność leczniczą, realizatorzy kampanii, szkoleń, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego i inne</p>	<p>rok 2017 – na bieżąco</p>
IV. Zmniejszanie dostępności do napojów alkoholowych			
ZADANIA:			
<p>1. a) Opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków oraz projektów Uchwał Rady Miasta w przedmiotowym zakresie,</p> <p>b) Przygotowywanie projektów uchwał Rady Miasta w przedmiotowym zakresie.</p>	<p>1. a) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>b) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia, Wydział Działalności Gospodarczej</p>	<p>Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia, Wydział Działalności Gospodarczej</p>	<p>rok 2017 – na bieżąco</p>

Sposób realizacji	Jednostka realizująca Gminy	Podmiot współpracujący	Termin
1	2	3	4
<p>2. a) Sprawowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zespół ds. kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych) kontroli w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z art. 18 ust. 8 w.t.p.a,</p> <p>b) Prowadzenie badań dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych np. pod kątem sprzedaży alkoholu nieletnim,</p> <p>c) Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych pod kątem obowiązujących przepisów prawnych, jak również sprzedaży alkoholu nieletnim.</p>	<p>2.a) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>b) Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia</p> <p>c) Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia</p>	<p>Wydział Działalności Gospodarczej, Straż Miejska, Komenda Powiatowa Policji, agencje badawcze, instytuty badań, realizatorzy szkoleń, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego i inne</p>	<p>rok 2017 – na bieżąco</p>
<p>V. Zadania związane z diagnozą problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle</p> <p>ZADANIA:</p>			
<p>Prowadzenie badań społecznych na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych, wzorów używania, kierunków działań skierowanych na bardziej efektywną profilaktykę oraz pomoc dzieciom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową.</p>	<p>Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia</p>	<p>Agencje badawcze, instytuty badań realizatorzy szkoleń, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego i inne</p>	<p>rok 2017 – na bieżąco</p>

Standardy światlicy środowiskowo - socjoterapeutycznej i socjoterapeutycznej

Świetlica środowiskowo- socjoterapeutyczna i socjoterapeutyczna jest alternatywną formą opieki nad dzieckiem w wieku szkolnym (szkoła podstawowa i gimnazjum) w jego najbliższym środowisku. Świetlice są placówkami wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych uzależnieniem od alkoholu i/lub narkotyków lub doświadczających przemocy w rodzinie.

Cechą Świetlicy jest praca z dziećmi oraz rodzicami (opiekunami) wg założonego programu aktywizującego ich na rzecz własnego zdrowia i rozwoju. Świetlica współpracuje ze szkołą, ośrodkiem pomocy społecznej i innymi instytucjami w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Program i metody pracy Świetlicy dostosowane są do zróżnicowanych potrzeb dzieci i rodziców.

Cele realizowane w Świetlicach:

- kształtowanie właściwych postaw społecznych, tworzenie warunków do samokontroli i samorealizacji w rozwoju psychofizycznym,
- kształtowanie umiejętności współżycia w grupie, umiejętności interpersonalnych, komunikacyjnych, asertywności,
- pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych,
- podnoszenie poziomu wiedzy i przewyżnianie trudności szkolnych w celu uzyskiwania przez dziecko lepszych wyników w nauce i promocji do klasy następnej, wyrównanie zaległości w nauce,
- zapewnienie opieki wychowawczej,
- zapoznanie dzieci i młodzieży z możliwościami zdrowego i pożytecznego organizowania sobie i innym wolnego czasu, przyswajanie dobrych nawyków w tym zakresie, przygotowania do podejmowania odpowiednich wyborów życiowych,
- motywowanie rodziców do podjęcia leczenia.

Warunki organizacyjne:

1. Warunki lokalowe:

a) co najmniej dwa niezależne pomieszczenia:

- sala do zajęć informacyjno - edukacyjnych,
- sala do zajęć socjoterapii grupowej, indywidualnej i rodzinnej,

b) kuchenka lub przystosowany aneks kuchenny z możliwością przygotowywania prostych posiłków,

c) sanitariaty.

2. Podstawowe wyposażenie placówki, aby mogła spełniać funkcje Świetlicy:

- a) stoliki, krzesła, sprzęt audiowizualny,
- b) zestaw komputerowy z oprogramowaniem edukacyjnym,
- c) materace do prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych,
- d) elementarny sprzęt sportowy do prowadzenia zajęć sportowych.

3. Dni i godziny pracy:

Świetlica powinna być czynna:

a) **Środowiskowo-socjoterapeutyczna** od poniedziałku do piątku - **cztery godziny dziennie** (40 godzin tygodniowo, w tym 8 godzin zajęć socjoterapeutycznych), za wyjątkiem okresu lipca – sierpnia, kiedy dopuszcza się pracę świetlicy w wymiarze 8 godzin dziennie, jednakże liczba godzin tygodniowo nie może przekroczyć 48, w tym 8 godzin socjoterapii,

b) **Socjoterapeutyczna** od poniedziałku do soboty- **cztery godziny dziennie** (48 godzin tygodniowo, w tym 12 godzin zajęć socjoterapeutycznych), za wyjątkiem okresu lipca – sierpnia, kiedy dopuszcza się pracę świetlicy w wymiarze 8 godzin dziennie, jednakże liczba godzin tygodniowo nie może przekroczyć 56, w tym 12 godzin socjoterapii,

c) 11 miesięcy w roku.

4. Kadra merytoryczna Świetlicy:

Świetlica powinna zatrudniać:

- a) nauczycieli, wychowawców do prowadzenia zajęć informacyjno – edukacyjnych oraz sportowych,
- b) socjoterapeutów do prowadzenia grupowych zajęć socjoterapeutycznych z podopiecznymi Świetlicy, rodzicami (opiekunami),
- c) liczba zatrudnionych winna być uzależniona od liczebności dzieci w placówce, Świetlica może również zatrudniać wolontariuszy na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

5. Kwalifikacja (nabór) dzieci do Świetlicy:

- a) Do Świetlicy kierowane są dzieci z problemami wychowawczymi (problemami przystosowania) bez poważniejszych zaburzeń osobowości, pochodzące z rodzin zagrożonych chorobą alkoholową, narkotykową, nadużywających alkoholu oraz rodzin, w których panuje przemoc,
- b) Podstawą do przyjęcia dziecka do Świetlicy jest skierowanie wystawione przez pedagoga szkolnego, poradnię psychologiczno - pedagogiczną i inne specjalistyczne placówki lub zgłoszenie rodziców,
- c) Skierowanie lub zgłoszenie dziecka do Świetlicy powinno zawierać podstawowe informacje o przyczynach skierowania dziecka do placówki, sytuacji rodzinnej. W przypadku skierowań lub zgłoszeń, z których nie wynika bezpośrednio powód skierowania dziecka do placówki, pracownicy świetlicy sami powinni uzasadnić przyjęcie dziecka do świetlicy (np. na podstawie ustaleń ustnych z wychowawcą, pracownikiem socjalnym, dzielnicowym czy rodzicem).

Powyższe informacje winny być podstawą do opracowania indywidualnego planu pracy z dzieckiem, a także bieżącego kontaktu ze szkołą macierzystą dziecka oraz rodziną.

6. Dokumentacja Świetlicy:

a) **Świetlica powinna mieć opracowane następujące dokumenty:**

1. Statut Świetlicy.
2. Harmonogram zajęć.
3. Roczny tematyczny program zajęć informacyjno - edukacyjnych.
4. Roczny tematyczny program zajęć socjoterapeutycznych.
5. Roczny tematyczny program zajęć sportowych.
6. Program pracy z rodzicami.

b) **Świetlica prowadzi dokumentację dotyczącą prowadzonych zajęć:**

1. Listy obecności podopiecznych na zajęciach.
2. Dziennik zajęć.

c) **Świetlica prowadzi dokumentację dotyczącą dziecka:**

1. Kartę ewidencyjną dziecka.
2. Indywidualną kartę pobytu dziecka w Świetlicy.
3. Indywidualny plan pracy z dzieckiem.